

STRATEGI FOR GYLLEUDBRINGNING TIL VÅRSÆD

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der er god effekt af nedfældning eller slangeudlægning af forsuret gylle inden såning. Rettidig såning har 1. prioritet på lerjord.

Start gyllesæsonen med at udtage en **gylleprøve** af den omrørte gyllebeholder! Her viser analysen, hvad der rent faktisk gødes med i marken, og ved analyse af pH og tørstof får du en indikation af, om der er god økonomi i gylleforsuring.

GYLLE FØR SÅNING

Gylleudbringning til vårsæd, majs og roer inden såning giver den størst mulige markeffekt af kvælstof i gylle.

Den sikreste gødningseffekt af gylle opnås ved udbringning inden såning, hvor afgrøden har længst mulig udnyttelsestid og der ikke er køreskade fra gyllevognen.

Ved nedfældning opnås en placeringseffekt og ingen anden udbringningsteknik har samme lugtreducerende effekt. På lette jorder er det en rigtig god og nem gyllestrategi. Gyllen bør nedfældes så tæt på såning som muligt, fordi en tidligere udbringning kan øge risikoen for kvælstoftab, især i langsomt startende afgrøder som majs og kartofler og på sandjord i nedbørsrige egne.

Tidligere forsøg har vist, at nedfældning virker lige godt, uanset om det sker før eller efter pløjning.

Slangeudlægning af forsuret gylle inden såning er et lovligt alternativ til nedfældning udenfor byzone og sommerhusområder. Denne metode har også fordele:

- Marken kan fuldgødskes med gylle, idet svovlbehovet dækkes af svovlsyren
- Der er større udbringningskapacitet ved slangeudlægning i forhold til nedfældning
- hvis gyllen tankforsures, kan eget udbringningsudstyr anvendes
- Strukturskaden er mindre pga. den store arbejdsbredde

Især risikoen for strukturskader på lerjord og lave jorder betyder, at det ofte er slangeudlægning som er den mest anbefalelsesværdige udbringningsmetode her. Kørsel med nedfælder på lerjord har i landsforsøg med måling af strukturskader givet udbyttetab på 2 hkg pr. ha i vårbyg i forhold til kørsel på 24 meter.

Husk reglerne for forsuring inden såning, som fremgår af [RegellInfo](#).

10 landsforsøg i 2013 og 2014 med forskellige udbringningsteknikker til vårbyg har ikke vist udbytteforskel mellem nedfældning og forsuring, slangeudlægning og nedharvning før såning. Markeffekten af kvælstof har været ens for de to teknikker i 8 af forsøgene med svinegylle på lerjord (med en markeffekt på ca. 80), mens to forsøg med kvæggylle på sandjord viser en markeffekt af nedfældning på 77 og af forsuring på 74. Dog er det vigtigt at notere sig, at der ikke indgår strukturskader fra kørslen i forsøgene.

Prismæssigt er de to metoder ofte meget ligeværdige.

Billede 1. Sortjordsnedfældning før såning.

GYLLE EFTER FREMSPIRING

Udsættelse af såtidspunktet i forhold til det optimale koster udbytte. Tidligere forsøg har vist, at det har kostet 5 hkg at udsætte såningen en måned fra slutningen af marts. Jo senere såning, des mere stiger tabet.

Er marken lav, våd, bakket og/eller leret, kan det vare længe inden den er farbar med gylleudstyr. Det kan derfor være en god ide at prioritere rettidig såning og evt. placere eller iblande lidt mineralsk gødning med udsæden (ikke urea) og så udskyde gyllen til jorden er farbar og afgrøden er i vækst.

I de førnævnte 8 landsforsøg med svinegylle på lerjord er der opnået samme høje markeffekt af kvælstof ved udbringning på 3-4 blad-stadiet som før såning, når gyllen er forsuret. Uden forsuring har udnyttelsen gennemsnitligt været 6 enheder lavere (stor effekt af forsuring i 2014, ingen effekt i 2013).

I et landsforsøg med kvæggylle i 2014 var markeffekten af kvælstof ved forsuring efter fremspiring hele 23 enheder højere end i slangeudlagt ubehandlet gylle.

Ammoniaktabet kan begrænses ved tilsætning af syre, hvis

- vejret er solrigt, blæsende og varmt,
- gyllen er tyk (kvæggylle),
- pH-værdien i gyllen er høj (7 og derover),

- afgrøden er lille,
- jorden er tør og skorpet.

Efter såning er der ingen særlige krav til udbringningsteknik eller påkrævet pH-værdi ved anvendelse af forsuring.

Gyllens pH-værdi kan analyseres for at give et indtryk af, om der kan være et fagligt behov for forsuring, hvor udbringningen strækker sig over en lang periode.

Hvis det er muligt, kan udbringningen prioriteres efter vejret. Ofte er det både køligt og vindstille i aften- og nattetimerne.

Billede 2. Forsuring kan være en god ide ved udbringning på en lille og åben afgrøde.

GENERELT

På grund af det lave indhold af organisk kvælstof i svinegylle kan også sukkerroer og maltbyg fuldgødes med gylle uden væsentlig risiko for et for højt aminotal i sukkerroerne eller for høj proteinprocent i maltbyggen.

I rækkeafgrøder, som f.eks. sukkerroer, kan der opnås en god kvælstofeffekt af gylleudbringning fra såning og frem til midt i juni.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.